

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПИСЬМОВИХ ПЕРЕКАЗІВ

Для базової (5–9 класи) та профільної (10–11 класи) школи (відповідно до вимог МОН)

Інтеграція з вимогами НУШ

Переказ традиційно оцінюється двома балами, які в межах формату НУШ фіксуються за відповідними групами результатів (ГР):

- **Зміст і структура (ГР 3. Письмово взаємодіє):** повнота розкриття теми, логіка викладу, наявність власної думки (для творчого завдання).
- **Грамотність (ГР 4. Досліджує мовлення):** оцінюється мовне оформлення (лексичні, граматичні, стилістичні, орфографічні та пунктуаційні норми).

1. Оцінювання змісту (5–9 класи: докладний, стислий, вибірковий)

Бал	Критерії оцінювання змісту та побудови тексту (ГР 3)
12-11	Текст переказано повністю, логічно, послідовно. Чітко збережено стиль оригіналу. Багатий словниковий запас, різноманітність синтаксичних конструкцій. (Для 12 балів – бездоганна робота).
10-9	Тема розкрита, але є незначні відхилення від авторського тексту або 1-2 порушення послідовності. Лексика достатня, але трапляються поодинокі стилістичні недоліки.
8-7	Учень розуміє текст, але пропускає важливі деталі (для докладного переказу) або не вміє лаконічно узагальнювати (для стислого). Порушена пропорційність частин. Словниковий запас дещо збіднений.
6-5	Текст переказано фрагментарно. Є суттєві відхилення від теми, логічні помилки, порушення абзацного членування. Одноманітні речення.
4-3	Переказано лише окремі епізоди тексту. Відсутній зв'язок між реченнями, зміст оригіналу спотворено. Бідна лексика.
2-1	Учень не зрозумів змісту тексту, робота становить набір непов'язаних слів або фраз.

2. Оцінювання змісту (10–11 класи: Переказ із ТВОРЧИМ завданням)

У старших класах до оцінки за зміст базового тексту додається оцінка за виконання творчої частини. Творче завдання передбачає висловлення власного ставлення до проблеми, порушеної в тексті.

Рівень	Бали	Критерії оцінювання творчої частини (аргументація та власна думка)
Високий	12-10	Учень чітко формулює власну тезу, наводить 1-2 доречні аргументи, спирається на приклади з життя або літератури. Творча частина логічно пов'язана з основним текстом переказу. Зроблено вичерпний висновок.
Достатній	9-7	Власна думка висловлена, але аргументація поверхнева (є теза, але бракує переконливих прикладів). Логічний зв'язок із текстом збережено, проте висновок нечіткий або формальний.
Середній	6-4	

		Учень намагається виконати творче завдання, але власна думка зводиться до переказування основного тексту. Відсутні аргументи або вони не стосуються теми. Структура есе (теза-аргумент-висновок) порушена.
Початковий	3-1	Творче завдання відсутнє взагалі, або обсяг власного висловлення становить 1-2 речення без жодного змістового навантаження.

3. Оцінювання грамотності (Спільно для 5–11 класів)

Оцінка за грамотність (ГР 4) виставляється на основі підрахунку помилок. Враховуються: **Л/Г/С** (лексичні, граматичні, стилістичні) та **О/П** (орфографічні та пунктуаційні).

Бал	Помилки: Лексичні, Граматичні, Стилiстичні (Л/Г/С)	Помилки: Орфографічні та Пунктуаційні (О/П)
12	0 – 1 негруба	0 (допускається 1 виправлення)
11	1	1
10	2	1
9	2	2
8	3	2
7	4	3
6	5	4
5	6	5
4	7	6
3	8	7
2	9 – 10	8 – 9
1	11 і більше	10 і більше

* У разі відсутності помилок одного типу (наприклад, О/П), кількість помилок іншого типу (Л/Г/С) може бути пропорційно збільшена згідно з чинними інструкціями МОН.